

**ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ,
ЯКІ НАДАЮТЬ ПІДТРИМКУ УКРАЇНІ
У РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

Місюкевич Тетяна Миколаївна

здобувач вищої освіти,

Миколаївський національний аграрний університет

Гончаренко Ірина Василівна

доктор економічних наук,

*професор кафедри публічного управління та
адміністрування і міжнародної економіки,*

Миколаївський національний аграрний університет

З 2014 року в Україні здійснюється комплексна реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади на засадах децентралізації. Мета реформи – формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, узгодження інтересів держави та територіальних громад. Реформа передбачає відповідальність органів місцевого самоврядування перед жителями – за ефективність своєї роботи, а перед державою – за її законність [1].

Міжнародна спільнота послідовно підтримує цю реформу і виділяє значні ресурси на її впровадження по всій території країни, і продовжує робити це навіть під час війни.

Існують проекти і програми міжнародної технічної підтримки (МТД), які сьогодні підтримують Україну в питаннях розвитку місцевого самоврядування. (Таблиця 1) [2].

Головним стратегічним завданням модернізації системи державного управління та територіальної організації влади, яка сьогодні здійснюється, є формування ефективного місцевого самоврядування, створення комфортних умов для проживання громадян, надання їм високоякісних та доступних публічних послуг. Досягнення зазначених цілей неможливе без належного рівня економічного розвитку відповідних територій, їх фінансового забезпечення і достатніх джерел для наповнення місцевих бюджетів.

Таблиця 1

Проекти і програми міжнародної технічної підтримки підтримують Україну в питаннях розвитку місцевого самоврядування

Проект	Області	Громади	Дата початку	Дата завершення	Сума допомоги
Програма U-LEAD	Усі області	Усі громади	01.01.2016	31.12.2024	176 млн EUR
Програма USAID DOBRE	10	60	08.06.2016	30.09.2025	107 млн USD
Проект USAID «Говерла»	12	101	19.03.2021	18.03.2027	150 млн USD
Програма Ради Європи	Усі області	Усі громади	01.01.2023	31.12.2024	1,4 млн EUR
Проект SOERA	Усі області	Усі громади	26.04.2021	25.04.2028	100 млн USD
Проект DECIDE	5	20	01.02.2020	31.05.2025	11,7 млн CHF
Програма Polaris	Усі області	Усі громади	01.06.2024	01.06.2028	250 млн SEK
Проект UCORD	6		01.12.2022	30.11.2026	16,9 млн CHF
Проект SURGE	7		01.10.2019	31.12.2024	Не розголошується

Проект USAID «ГОВЕРЛА» (підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування) підтримує реформу децентралізації, щоб допомогти українцям покращити якість повсякденного життя, зробити місцеву владу прозорою, підзвітною та доступною для громад, допомагає Уряду України у розробці потужної законодавчої бази для місцевого самоврядування для закріплення незворотності реформи [2].

Програма Ради Європи (посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні), мета – зміцнення системи демократичного врядування та публічного управління України на всіх рівнях відповідно до Європейських стандартів під час війни та у пост-воєнний період.

Так, програма DOBRE є одним з кращих міжнародних проектів, які надають Україні підтримку у реалізації завдань децентралізації. Підтримка включає стратегічне планування, фінансове управління, надання послуг, місцевий економічний розвиток, управління у кризових ситуаціях, сучасні комунікації, громадську активність та зміцнення спроможності органів місцевого самоврядування й буде посилена матеріальною допомогою. Програма DOBRE працює з громадами-партнерами у десяти областях України: Дніпропетровській, Чернігівській, Харківській, Запорізькій, Херсонській, Кіровоградській, Миколаївській, Тернопільській, Івано-Франківській та Чернівецькій. Водночас, здійснює Екстрене Реагування, щоб надати 67 територіальним громадам у регіонах,

наближених до зон бойових дій, матеріальну допомогу для задоволення їхніх нагальних потреб. Також, програма консультує з питань відкритого та ефективного бюджетного та фінансового менеджменту, управління активами та закупівель, приділяючи особливу увагу викликам, з якими стикаються громади у своїй діяльності в умовах обмежень, що накладаються воєнним станом [3].

Програма U-LEAD – це програма співпраці між українським урядом, Європейським Союзом та його державами-членами Німеччиною, Польщею, Данією та Словенією у створенні багаторівневої системи управління, яка є прозорою, підзвітною та відповідає на потреби громадян України. Робота Програми позитивно впливає на життя українців, оскільки розвивається спроможність громад приймати інклюзивні та прозорі рішення, надавати якісні місцеві послуги та втілювати в життя ефективні політики місцевого розвитку тощо [4].

Співпраця з європейськими громадами і регіонами вже зараз перестає бути справою зовнішньої політики. Вона трансформується в щоденну роботу з вивчення і передачі досвіду, побудови партнерств і практичного втілення політик для досягнення європейських стандартів життя в Україні.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 року № 157-VIII.
2. Децентралізація. Міжнародна підтримка. URL <https://decentralization.ua/donors> (дата звернення: 07.10.2024)
3. Ukraine crisis media center. ППО DOBRE. URL: <https://uacrisis.org/uk/decentralization/pro-dobre> (дата звернення: 07.10.2024).
4. U-LEAD з Європою. Наша мета. URL: <https://u-lead.org.ua/our-mission> (дата звернення: 08.10.2024).